

SAMARBEIDSAVTALE 2019-2023 SYKEHUSET INNLANDET - ØYER KOMMUNE

Vedlegg:

Samarbeidsavtale med tjenesteavtaler og rutiner 2019-2023

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Sammendrag:

I forbindelse med Samhandlingsreformen ble det fra våren 2012 etablert et samarbeidsavtaleverk mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten. Alle avtalene ble evaluert og reforhandlet i 2013 og 2015, og nåværende avtale har virketid til 01.03.19. Det har det siste året vært kjørt en prosess med reforhandling av avtaleverket for en ny fireårsperiode.

Det anbefales at de framlagte avtaledokumentene godkjennes av kommunestyret, og at ordfører undertegner overordnet samarbeidsavtale mellom Øyer kommune og Sykehuset Innlandet HF. Det foreslås videre at rådmannen gis fullmakt til å godkjenne endringer i tjenesterutinene, dersom det oppstår behov i avtaleperioden og dersom partene er enige i endringene.

Saksutredning:

Gjennom Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester kapittel 6, skal:

Kommunestyret selv inngå samarbeidsavtale med det regionale helseforetaket i helseregionen, eller med helseforetak som det regionale helseforetaket bestemmer. Kommunen kan inngå avtale alene, eller sammen med andre kommuner.

I § 6-2 listes det opp en rekke krav til avtalens innhold. Avslutningsvis heter det:

Når det avtales samarbeidstiltak må avtalen klargjøre ansvarsforholdene, herunder må arbeidsgiveransvaret klargjøres. Videre må det avtales hvordan samarbeidsforholdet skal organiseres og finansieres.

Gjennom rådmannsutvalgene i de to fylkene ble det i 2011 bestemt at de kommunale representantene i Administrativt samarbeidsutvalg, senere Overordnet samarbeidsutvalg (OSU), skal forhandle med sykehusledelsen om et forslag til en overordnet avtale, tjenesteavtaler i tråd med kravene i § 6-2, og tilhørende samarbeidsrutiner.

Førsteutgaven av avtalene ble inngått våren 2012. Alle avtalene ble evaluert og reforhandlet i 2013 og 2015 og nåværende avtale har virketid til 01.03.19. Fra sykehusets side er det viktig å ha likelydende avtaler med alle kommuner i opptaksområdet. Samarbeidsavtalen som nå er reforhandlet, består av tre deler; overordnet samarbeidsavtale, tjenesteavtaler og rutiner.

En framforhandlet avtale skal, i tråd med loven, legges fram for henholdsvis styret for helseforetaket og for hvert av kommunestyrene for en formell behandling. Det er den overordnede samarbeidsavtalen og tjenesteavtalene som oppfyller lovens krav. For at endringer i de tilhørende rutinene skal kunne skje på en hensiktsmessig måte er det viktig at dette kan skje administrativt etter en anbefaling fra OSU. Det er viktig å presisere at den enkelte kommune og helseforetaket er likeverdige parter i avtalen. Evaluering og reforhandling av avtalen skjer i regi av OSU.

I tillegg til de felles avtalene kan enkeltkommuner og sykehuset inngå separate bilaterale avtaler dersom partene finner dette hensiktsmessig.

Evalueringsprosessen:

Avvik fra de gjeldende avtalene og rutinene registreres fortløpende i avvikssystemet. Alvorlige avvik som ikke løses mellom partene der og da drøftes i Geografisk samarbeidsutvalg (GSU) og rapporteres til OSU, slik at avvik som gjentas hyppig danner grunnlag for det regelmessige revideringsarbeidet.

Evalueringen av dagens avtaler har vært gjenstand for en omfattende prosess, med både samlinger der representanter for kommunene og fra SI har deltatt, innhenting av skriftlige høringer fra fagfolkene som bruker avtalene og invitasjon til innspill fra ulike faggrupper. Et utvalg på fire personer, to fra Sykehuset Innlandet HF og to for kommunene, har gått gjennom alle innspillene og formulert det forslaget som ble behandlet i OSU 31.10.18.

Målet med revideringen har vært en oppdatering, klargjøring og en forenkling og komprimering av teksten. Forslaget er gjennomgått av jurister både i helseforetaket og i KS. De vedtatte avtalene vil være juridisk bindende for partene.

Helseforetakets behandling av avtalene

Resultatet etter forhandlingene i OSU, ble lagt fram for sykehusstyret i møte den 23.11.18.

Sykehusstyret fattet følgende vedtak:

- 1. Styret godkjenner samarbeidsavtalen som er reforhandlet mellom Sykehuset Innlandet og kommunene i sykehusområdet. Avtalen består av overordnet samarbeidsavtale, tjenesteavtaler og rutiner. Avtalen gjelder fra 01.03.19 – 28.02.23.*
- 2. Styret gir administrerende direktør fullmakt til å framforhandle og godkjenne endringer i rutinene, dersom det oppstår behov i avtaleperioden og dersom partene er enige i endringene.*

Etter dette vedtaket har Sykehuset Innlandet HF sendt ut signerte eksemplarer av avtaledokumentene til hver av kommunene, med oppfordring om behandling i kommunestyret og retur av ett underskrevet eksemplar av avtalen så raskt som mulig. Ved en misforståelse i administrasjonen er avtalen blitt liggende ubehandlet i Øyer kommune over fristen. Sykehuset Innlandet er informert om forsinkelsen, og signert avtale vil bli returnert innen dato for ikrafttredelse.

Sykehuset Innlandet HF vil legge ut hele avtaleteksten, med samhandlingsrutiner, på sine hjemmesider straks etter at den nye avtalen trer i kraft og oppfordrer hver av kommunene til å gjøre det samme.

Punkter i avtalene som det er verdt å merke seg for kommunestyret

Deler av avtaledokumentet er av størst interesse for fagpersonellet innen helse- og omsorgstjenestene. Dette gjelder spesielt samhandlingsrutinene som regulerer det daglige samarbeidet mellom helsepersonellet i sykehuset og i kommunene.

Øvrige deler av dokumentet har også betydning for samhandlingen mellom kommunen og helseforetaket på et mer overordnet plan, blant annet i forhold til dagens oppgavedeling mellom kommunen og helseforetaket, bruk av ressurser og ikke minst endringer av oppgaver, og utvikling og bruk av informasjonsteknologi.

Eksempler på forhold det er verdt å merke seg:

1. Avtalene er juridisk bindende for partene. Mislighold fra en part, kan medføre krav om å dekke dokumenterte tap for den annen part.
2. Partene er forpliktet til å gjøre avtalene kjent for egne ansatte og for samarbeidspartnere, f.eks. fastleger, legevakt, fysioterapeuter med avtaler med kommunene, NAV o.a.
3. Dersom kommunen og/eller Sykehuset Innlandet HF ønsker å endre oppgavefordelingen innenfor rammen av lovverket, skal følgende oppfylles:
  - a. Partene skal være likeverdige.
  - b. Dialog og høringer skal være gjennomført og planlagt i god tid.
  - c. Det er viktig å sikre helhet, sammenheng og forutsigbarhet i pasientforløpet.
  - d. Ressurser i form av kompetanse og økonomi skal avklares.
  - e. Det skal være enighet mellom partene.
4. Partene samarbeider om pakkeforløp og pasientforløp for ulike pasientgrupper.
5. Begge parter er ansvarlige for at det opprettes koordinerende enhet/forløpskoordinator i egen organisasjon, jfr. tjenesteavtalen om koordinerte tjenester.
6. Partene kan inngå lokal tilleggsavtale om telemedisinske tjenester og tilrettelegge for bruk av videokommunikasjon, der det er hensiktsmessig i pasientforløpet/behandlingen, jfr. Tjenesteavtalen om IKT-løsninger lokalt.
7. For å understreke viktigheten av de to samhandlingsutvalgene, OSU og GSU, er sammensetningen av disse utvalgene foreslått endret.
  - a. Hovedoppgavene for begge utvalgene er å fremme samarbeid om et godt og sømløst pasienttilbud og å forebygge avvik, uenighet og/eller interessemotsetning mellom partene.
  - b. Partene har gjensidig informasjons- og involveringsplikt i forhold som påvirker den annen part, for eksempel endringer i tilbud. Både OSU og GSU er viktige informasjons- og involveringskanaler mellom kommunene og Sykehuset Innlandet HF.

- c. Medlemmene i de to utvalgene er selv ansvarlige for kontakten med dem man representerer. Representantene og de avtaleansvarlige har i fellesskap ansvar for å fremme saker for utvalgene.
  - d. Det er partenes ansvar å etablere system for brukermedvirkning.
  - e. OSU er et partssammensatt, overordnet og strategisk utviklingsorientert utvalg mellom Sykehuset Innlandet HF og de kommunene som har inngått samarbeidsavtale.
  - f. OSU er rådgivende og skal avklare gråsoneutfordringer og bidra til god samhandling, samt spre bedre praksis, god kvalitet og eksempler på godt samarbeid.
  - g. OSU kan foreslå nye samhandlingsrutiner og endringer i eksisterende.
  - h. Sykehuset og kommunene er representert med 5 representanter hver. Kommunene lar seg representere med en rådmann oppnevnt av KS i Innlandet, samt en valgt representant blant de kommunale representantene i hvert av de fire GSU.
  - i. Det understrekes at alle kommuner har rett til å være representert i det GSU som dekker deres geografiske område.
  - j. Kommunerepresentantene i hvert GSU velger sin representant til OSU.
  - k. Hvert GSU skal dekke både psykisk helse, rus og somatikk.
8. Samarbeid om forskning, innovasjon, utdanning og kompetanseoverføring, jfr. egen tjenesteavtale. Her er det også viktig å merke seg at OSU anbefaler alle parter å ta i bruk «Kompetansebroen», et nettbasert opplærings- og veiledningssystem og delta aktivt i kompetanseklyngen «HelseInn» (tidligere Terningen Nettverk) som nå utvikles til et samarbeid mellom Høgskolen i Innlandet, NTNU Gjøvik, Sykehuset Innlandet HF og samtlige kommuner i Innlandet. Hedmark fylkeskommune er en viktig pådriver og økonomisk bidragsyter her.
9. Samarbeid om forebygging, jfr. egen tjenesteavtale.
10. Omforente beredskapsplaner, planer og rutiner for den akuttmedisinske kjede.
11. Rutine for gjensidig hospitering, se egen tjenesteavtale.
12. Samarbeid om tilsetting av leger i spesialisering under utdanningen første del (LIS1), se egen tjenesteavtale og rutine.

Som en omforent praksis stiller hver av partene nødvendige ressurser for, og dekker egne økonomiske utgifter i forbindelse med, oppfølging av disse avtalene, jfr. helse- og omsorgstjenestelovens § 6-2.

Reforhandlet avtale skal gjelde for perioden fra 01.03.19-28.02.23. Avtalen skal årlig gjennomgå av OSU.

Behandling i Øyer kommune

Et forslag til revidert avtaleverk ble våren/sommeren 2018 sendt på høring til kommunene i Sykehuset Innlandet HF sitt opptaksområde. Kommunestyret i Øyer behandlet dette høringsutkastet i sitt møte 27.09.18 (jfr. sak 87/18). Øyer kommune har nå, som avtalepart,

fått tilsendt eksemplarer av de framforhandlede avtaledokumentene til behandling.

I Helse- og omsorgsloven heter det at:

Kommunestyret selv skal inngå samarbeidsavtale med det regionale helseforetaket i helseregionen, eller med helseforetak som det regionale helseforetaket bestemmer.

I punkt 9 i Overordnet samarbeidsavtale heter det:

Avtalen trer i kraft fra 01.03.2019, avløser gjeldende avtale og gjelder fram til 28.11.2023. Dersom det er behov for endringer i rutinebeskrivelsene, kan disse vedtas administrativt etter forslag fra OSU.

Denne presiseringen er tatt inn for å tydeliggjøre at avtaledokumentene består av tre ulike deler, en overordnet avtaletekst som beskriver hvorledes samhandlingen mellom helseforetaket og kommunen skal organiseres, del to omfatter faglige prinsipper på de områdene som er beskrevet i helse- og omsorgstjenesteloven § 6 – 2, mens del tre er mer detaljerte faglige beskrivelser av hvorledes samarbeidsrutinene skal praktiseres. OSU anbefaler at rådmannen og administrerende direktør for helseforetaket gis fullmakt til å vedta endringer i samarbeidsrutinene, etter forslag fra OSU.

Vurdering:

Det har vært en gjort et grundig arbeid med revisjon og reforhandling av samarbeidsavtaleverket for kommende fireårsperiode.

Rådmannen anbefaler at de framlagte avtaledokumentene godkjennes av kommunestyret. Det anbefales at ordfører undertegner overordnet samarbeidsavtale mellom Øyer kommune og Sykehuset Innlandet HF. Det anbefales videre at rådmannen gis fullmakt til å godkjenne endringer tjenesterutinene, dersom det oppstår behov i avtaleperioden og dersom partene er enige i endringene.

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Øyer kommune godkjenner samarbeidsavtalen mellom Sykehuset Innlandet HF og kommunene i Hedmark og Oppland.
2. Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne endringer i rutinebeskrivelsene, dersom det oppstår behov i avtaleperioden og dersom partene er enige i endringene.

Ådne Bakke
Rådmann

Frode Fossbakken

Behandling i Formannskapet 12.02.2019, sak 12/19:

Kommunalsjef Frode Fossbakken svarte på spørsmål.

Ordfører fremmet forslag om at .....kommunene i Hedmark og Oppland i punkt 1 endres til .....kommunene i opptaksområdet.

Rådmannens forslag med foreslått endring i punkt 1 ble enstemmig vedtatt.

Formannskapetets innstilling:

1. Øyer kommune godkjenner samarbeidsavtalen mellom Sykehuset Innlandet HF og kommunene i opptaksområdet.
2. Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne endringer i rutinebeskrivelsene, dersom det oppstår behov i avtaleperioden og dersom partene er enige i endringene.